

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 145. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848060368/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

at drikke af dens ferske Vand og hvile sig i det søde Græs ved dens Bred. Og man tænker, at de Ugifte maaske ikke har det saa glædesløst.

Men ude i det salte Vand pruster Sælerne. Undertiden ser man deres runde, vaade Hoveder dukke op. Længe kan de staa oprejst i Vandet og med Nysgerrighed betragte Baadene, som sejler forbi. De er Sjeyndirs egentlige Beboere, reelle nok naar man fanger dem, men ellers som alt andet paa dette Sted omgivet af Ensomhedens Mystik. Selvfølgelig har Folkefantasien ogsaa digtet Eventyr om dem — kan det være anderledes? Folkefantasien er som en Del af Naturen, en Slags Fauna, der i sin Tid levede vildt i alle Lande, men som nu kun findes tam og med rindende Øjne i videnskabelige Tremmekasser med paaskrevet Nummer og Findested. Paa Steder som Sjeyndir kan man aabne saadanne Tremmekasser, og man vil se Fantasiens groteske Albatrosser løfte sig paa deres Vinger og hjemmevant slaa sig ned paa Bjerghamrene og Kystens Klipper.

Om alle de Selvmordere, der fra det høje Land kaster sig ud i Havets Blaadyb, fortælles det, at de forvandles til Sæler. Og i Bølgernes dunkle og grumme Dyb maa de leve deres Liv, ro sig frem mod den stærke Strøm og kæmpe med Brændingen mellem Skær og Klipperev. Paa Sælens Vis bor de i de vældige Grotter i Fjeldenes Fod og hviler paa de store Stenheller inde i Mørket. Men en Gang om Aaret, paa Helligtrekongers Nat, faar de Lov til at lægge deres Ham, og da er de Mennesker igen og danser og fester med hverandre inde i Grotternes Dyb.

En modig Mand dristede sig engang til at belure Sælfolkets Dans, og det bragte ham ind i et skæbnesvangert Kærlighedseventyr. Han stjal en Sælkvindes Ham, og trods hendes Graad og hjerteskerende Bønner tvang han hende til at følge med til Bygden. Der giftede han sig med hende, og hun fødte ham Børn. Paa Færøerne lever der endnu Mennesker, der stammer ned fra den skønne Sælkvinde.

Men Sælkvinden selv kunde aldrig glemme sin første Kærlighed i Grotten, og mens hendes Mand en Dag var paa Fiskeri, bemæg-

tigede hun sig Hammen og gik bort. Bygdens Folk saa hende springe i Havet og svømme bort med en anden Sæl. Det var hendes første Mage, der havde ligget og ventet paa hende i alle de Aar, hun havde levet blandt Mennesker.

Saa vemodigt er der blevet fablet om Sælerne. Maaske skyldes det en ond Samvittighed. Naar Menneskene engang imellem med Fakler og Lygter drister sig ind i Fjeldenes inderste Stenkamre, er det ikke for at belure Sælfolkets Dans, men kun for at dræbe Sælerne og deres Unger. Det er den mest fantastiske Jagt, der findes: den har lokket mange raske unge Mænd, men en og anden er sikkert vendt tilbage, saaret i sit paradoksale Menneskehjerte.

Moderne Turister er Verdens mest ubehjælpssomme Skabninger. De kommer aldrig til Sjeyndir, for der er intet Hotel, og Cook og Bennett arrangerer ikke Ture dertil. Desuden er der i Reglen Brænding, saa at man slet ikke kan komme i Land. Og det er altsammen kun godt. Turistliv paa dette Sted vilde virke som Jazz i et Observatorium.

I Virkeligheden er det kun en lille Kreds af fantastisk anlagte Sportsmænd, der tilfulde er inde i Sjeyndirs Mysterier. I deres Selskab *kan* man med Udbytte besøge Stedet, men uden Naturens Naade, der ligesom den teologiske Naade er blind og umotiveret, kommer dog alle menneskelige Anstrengelser tilkort. Man kan besøge Sjeyndir i det fineste Vejr, og dog finde Dønningerne saa svære, at enhver Tanke om at nærme sig Kysten maa opgives. Til andre Tider, naar man slet ikke venter det, er der Dødvande i Bugten, og Eventyret lader sig som et fromt Vilddyr gribe med de bare Hænder.

I Sommer havde jeg det Held at komme til Sjeyndir i det rette Selskab og under Vejrforhold, som ikke var helt ugunstige. Motorbaaden gyngede ganske vist en hel Del, og den lille Jolle hoppede op og ned som en Prop, da vi stødte fra og langsomt roede ind mod en af de vældige Huler, der aabner sig i den lodrette Kyst. Men min naturbenaadede Ledsager kendte alle Sjeyndirs Grotter som sin egen